

Cloenda de l'acte

Antoni Castells i Oliveres

Conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya

Esposa, fills, familiars d'Artur Saurí, president de la Societat Catalana d'Economia, amics amb els quals tinc l'honor de compartir aquesta taula, Francesc Cabana, Ferran Sicart, Eduard Arruga. Amics tots. Per a mi avui és un dia especial. És un honor especial, no puc dir que sigui una satisfacció, perquè tots preferiríem no trobar-nos avui en les circumstàncies que han originat aquest acte. A mi em passa com a en Francesc, m'hauria sabut greu que s'hagués fet un acte com aquest i no m'ho haguéssiu dit, com a amic, com a company d'Artur Saurí, com a persona que n'ha après molt, d'Artur Saurí.

L'atzar de la vida ha volgut que avui sigui aquí també en la meua condició de membre del Govern de Catalunya. De manera que voldria que al meu reconeixement personal a la figura d'Artur Saurí, a l'evocació personal, que també voldria fer-la, s'unís el reconeixement que, com a membre del Govern de Catalunya, li voldria fer. El reconeixement del país, de Catalunya, al que ha estat, al que ha representat, al que ens ha donat, al que ens ha deixat Artur Saurí i a l'exigència que ens suposa estar a l'altura del seu llegat. Però tot això és indestriable de l'evocació personal que voldria fer.

Jo vaig conèixer Artur Saurí quan vaig començar a treballar al Servei d'Estudis de Banca Catalana gràcies a Francesc Cabana. Ell va ser l'artífex del Servei d'Estudis. Sense Artur Saurí, sense la seva feina, no hi hauria hagut Servei d'Estudis. Pel seu tarannà, per la seva capacitat d'aglutinar. Però l'ànima d'aquest Servei d'Estudis es diu Francesc Cabana. Tampoc no n'hi hauria hagut sense Francesc Cabana que, des de les altures d'aquella vuitena planta, vetllava pel Servei d'Estudis. I allà tenia Artur Saurí fent la feina que havia de fer. I els altres, amb Artur Saurí.

Jo vaig començar a treballar al Servei d'Estudis l'any 1974 i va ser el meu primer sou, amb aquella modalitat que era una mica més que un becari però sense ser membre de ple dret del Servei d'Estudis. Això va venir més tard. Començava tot just a treballar.

Després vaig estar a la Divisió Internacional, que era el disseny que m'havia atribuït Francesc Cabana. I al cap d'un parell o tres d'anys li vaig dir: «Francesc,

jo vull anar al Servei d'Estudis». I vaig anar al Servei d'Estudis, tot i que va costar una mica perquè hi havia encaixos difícils de fer.

I des de l'any 1977 i fins al 1983 vaig estar al Servei d'Estudis al costat d'Artur Saurí, en aquesta unitat a la qual abans es referia Ferran Sicart, que era la de finances, política monetària i sistema financer, que compartíem el Lluís Armet, ell i jo.

Tot el que sé del sistema financer ho vaig aprendre amb Artur Saurí i amb Ferran Sicart. I en vaig aprendre molt. Vaig començar a fer els meus primers estudis, articles, les meves primeres aportacions, si se les pot dir així, en aquella època a la *Revista* de Banca Catalana. Sempre amb total llibertat. Amb un esperit de treball en el qual l'únic que era important era el rigor amb què es feien les coses, i naturalment l'interès d'allò que s'havia de tractar.

Les meves primeres col·laboracions i aportacions sobre temes com les balanances fiscals van ser allà. Si el Francesc us hagués llegit, no la llista dels col·laboradors que ell ha seleccionat, sinó la de tots els articles, veuríeu que hi ha un article, fet al voltant de finals dels setanta, sobre les balanances fiscals. Era el primer article, ja entrant una mica a fons en el tema, per part meva. El meu primer article sobre el finançament autonòmic també va ser a la *Revista* de Banca Catalana.

La *Revista* de Banca Catalana i el Servei d'Estudis són un referent imprescindible en la història econòmica d'aquest país. Pel que van representar des del punt de vista del pensament econòmic i per les aportacions dels estudis que es van fer en el seu moment. Ara, com que ja fa trenta o quaranta anys, això ho haurien d'estudiar els historiadors, però en el seu moment era la realitat econòmica del dia a dia. Fent, en part, una feina de substitució del que no feien les institucions públiques: ni l'Estat, evidentment, ni les universitats, que havien de treballar en unes condicions molt difícils. I ho feien la *Revista Econòmica* de Banca Catalana i el Servei d'Estudis. Aplegant, donant la possibilitat que aquelles persones que tenien ganes de fer coses trobessin un lloc on fer-les, sense altres fronteres, com ja he dit abans, que el rigor i la capacitat. I en part, també, suplint tasques d'informació econòmica i estadística. La *Revista* ha estat molt important, segurament el producte més important del Servei d'Estudis. Però també hi havia l'*Evolució Econòmica*, que era l'informe anual de conjuntura sobre l'economia catalana que feia el Servei d'Estudis de Banca Catalana.

Tot això va ser possible per la tasca, jo crec que enorme, gegantina, de les persones que van ser capaces d'aglutinar aquest col·lectiu i que van tenir el coratge que finalment una entitat financera les pogués tirar endavant i les publiqués. Doncs a Artur Saurí, en primer lloc, li devem aquest reconeixement. I el seu llegat és aquí, és present.

La seva llavor ha fructificat en moltes coses. La seva i la de Francesc Cabana, ho vull dir, perquè ell no ho podria dir de si mateix, però jo sí que ho he de dir. Francesc Cabana, que és aquí i que és la persona que realment va tenir l'amplitud de mires en aquell moment per a veure que calia fer-ho i donar-li tot el suport de l'entitat financera en la qual ell tenia un paper molt important. Jo voldria que el reconeixement del país a Francesc Cabana fos ara, que és aquí amb nosaltres. Que no haguem d'esperar d'aquí a quinze o vint anys quan ja no hi sigui, que m'agradaria que fos com més tard millor. Ara, que és quan toca, voldria retre-li aquest reconeixement.

Però avui el reconeixement és a en Saurí. Avui aquí en Cabana hi és per a fer l'homenatge a en Saurí.

Em permetreu que a la vegada que el reconeixement pel que ha estat i pel que ha representat, expressi també els meus sentiments parlant d'Artur Saurí. Ha estat un compendi de qualitats, moltes ja s'han esmentat, gairebé totes, que ens han de servir de punt de referència per aquest país. Parlo d'allò que Catalunya ha d'aprendre d'en Saurí. És un exemple de rigor, professionalitat, voluntat d'excel·lència, coneixements. Us ho he dit abans, i és veritat. Jo no he conegut cap persona que tingués un coneixement tan aprofundit de tot allò que tenia a veure amb el sistema financer i la política monetària. Ho sabia tot. Només la seva discreció feia que aparentment pogués semblar que el gruix dels seus coneixements no era tan gran com realment era. Perquè ell no en presumia mai, del que sabia. Era un exemple de modèstia i de contenció en les formes, però amb molt de gruix, de criteri, de sentit comú. És un exemple, des d'aquest punt de vista.

És un exemple, també, de sentit institucional i de país. Una persona que sempre estava a punt per a fer allò que se li demanava al servei del país. Hem vist abans les responsabilitats que va tenir. I les va exercir, també, amb sentit de país i institucional des del lloc on va actuar professionalment: director del Servei d'Estudis de Banca Catalana.

I és un exemple, també, de quelcom que per mi és molt important, que és la capacitat de comptar amb tothom. Deixeu-me utilitzar una paraula: *transversalitat*. En aquest país som forts quan treballem junts, quan comptem amb tothom. Quan no excloem les persones pel fet que no pensen necessàriament igual que nosaltres sobre determinades coses. Podria dir: aquest no diu exactament el que jo diria, però si el que diu està ben argumentat i fonamentat, tothom ha de tenir l'oportunitat d'expressar-se. Perquè la contraposició d'opinions ens millora a tots.

Transversalitat vol dir comptar amb tothom. Naturalment, això només és

possible a partir de la tolerància. Era una qualitat de la qual Artur Saurí anava sobrat. Capacitat de tolerància. Possiblement la tolerància que és fruit també de la seguretat en les pròpies conviccions. Són intolerants aquells que s'han de protegir dels altres, perquè en el fons temen que tot allò que es pugui dir que no coincideix amb el seu pensament faci trontollar les seves creences, no els que estan convençuts del que pensen i el que diuen, i tenen la capacitat de defensar amb convicció les seves idees i també, naturalment, d'acceptar les idees dels altres. Aquests són normalment un exemple de tolerància, de comptar amb tothom. El Servei d'Estudis era un exemple des d'aquest punt de vista. Comptar amb tothom i a la vegada ser capaç de fer una cosa molt difícil: sumar i aplegar. Segurament, el lideratge més difícil és el que s'aconsegueix aglutinant. No manant gaire, no dient grans paraules, no semblant que has d'exercir l'autoritat, sinó aglutinant. I Artur Saurí també era un exemple de capacitat d'aglutinar.

El Servei d'Estudis estava format per un grup de persones entre les quals, pensessin com pensessin, es va establir una gran complicitat. Això és un mèrit d'Artur Saurí, que era el que estava al capdavant i era capaç d'aglutinar darrere d'ell gent de tot tipus. De manera que ja ho veieu, si n'hi ha, de motius per a un reconeixement de la persona d'Artur Saurí. I ho vull fer avui i aquí, en aquesta casa que és l'Institut d'Estudis Catalans, del qual l'any passat vam celebrar el centenari. Aquest Institut d'Estudis Catalans és una d'aquelles institucions que

van néixer a Catalunya al tombant del segle XIX al segle XX, i que van ser decisives per a fer un país gran, i de la qual jo voldria destacar dues característiques. La voluntat d'excel·lència, de rigor, de professionalitat, de fer les coses al millor possible, i de transversalitat, de comptar amb tothom per a fer-les. Aquestes dues virtuts, de les quals aquesta casa és testimoni viu, són les que avui vull evocar recordant la figura d'Artur Saurí. I les vull evocar dient: Artur Saurí ens ha prestat el servei inestimable de fer-nos-les presents, aquestes virtuts, com una exigència permanent. Que ens serveixi d'exemple. Moltes gràcies a tots.